

42 DANA

Ima ona jedna pjesma o sedamdeset i dva dana, pa pomislih, kako bi bilo lijepo za ovaj trenutak da se u njoj pjeva „... četrdeset i dva dana...“.

Ovo je 42. Festival FEDRA BiH, eto zato bih volio.

Kiša je cijeli dan rominjala po prozoru, ali sve je nekako živnulo.

I trava, trešnja ispod prozora, ljudi.

Izložba je bila uvertira, potom Pozorišna dvorana, svečano otvaranje, predstava.

Oduševljen sam velikim brojem mladih koji su došli na predstavu, prkoseći kiši.

Nije teško mladosti prkositi ljetnjoj kiši.

Fedraši su dobro odigrali predstavu, na kraju nas zasuli stotinama balona.

Baš nekako svečano.

Okrugli sto poslije predstave, priče o teatru.

Ljepota druženja, kada sve zvoni od pozitivne energije.

Večeras ćemo gledati ekipu iz Prijedora.

Oni su prvi put na našem Festivalu, ali ne sumnjamo da će biti dobri.

Draga naša publiko, vi nam svojim prisustvom upotpunjavate ljepotu teatra uznoseći je visoko ka nebu.

Vi ste onaj dio bez kojeg bi ovaj teatarski mozaik bio nezamisliv.

Uživajte!

PS: Draga moja BiH, dragi Pape i ostali, ostavite večeras srce na terenu, upotpunite nam ovu ljepotu.

OKRUGLI STO... JA ILI NEKO DRUGI... TEATAR FEDRA BUGOJNO

Na početku okruglog stola, **Vahid Duraković** je pozdravio prisutne, spomenuvši kako je večeras on na mjestu moderatora Straje Krsmanovića, u čije ime se izvinuo zbog nemogućnosti da prisustvuje prvom okruglom stolu ovogodišnjeg Festivala. Vahid je u kratkom uvodu predstavio koncept po kojem funkcionišu okrugli stolovi na FEDRI i pozvao prisutne da se uključe u diskusiju, a potom zamolio selektoricu ovogodišnje FEDRE, rediteljicu Lajlu Kaikčiju, da se obrati.

Lajla Kaikčija je rekla kako je sa zadovoljstvom prihvatila poziv da napravi selekciju predstava za 42. Teatarski festival BiH FEDRA, nakon što je prije nekoliko godina imala divno iskustvo kao jedan od članova žirija istog Festivala. Sudeći prema kriteriju koji je koristila pri odabiru predstava, manji broj pozorišta bi ostvario učešće na Fedri, no na poslijetku se ipak odlučila za sedam sljedećih predstava:

«Antigona» u izvedbi KŠC Tuzla i «Metamorfoze ljubavi» koje igra Kulturna scena Male stvari Trebinje, koje od ostalih predstava izdvaja i odlikuje snažan audio – vizuelni pečat što na momente dostiže zavidan estetski nivo. Predstave imaju klasičnu potku, ali savremen pristup scenskoj postavci.

«Ja ili neko drugi» Teatar FEDRA Bugojno, «Čekajući Godoa» Teatar TOTAL Visoko i «Dvanaest zvjezdica» Banjalučkog studentskog pozorišta – predstave su koje odlikuje čvrst i jasan rediteljski koncept zasnovan na promišljenoj i uglavnom ostvarenoj pozorišnoj ideji.

«Režim» u izvedbi Udruženja mladih ljubitelja scenskih umjetnosti Confero iz Visokog je predstava uvrštena u zvanični program zbog savremene tematike i šarmantne igre glumaca što rezultira vrlo dobrom komunikacijom sa publikom.

Sedma predstava je «Draga Jelena Sergejevna» Omladinskog dramskog studija «Živko Desnica» iz Prijedora koja se ne odlikuje scenskom posebnosti, ali je mjesto među ostalim odabranim predstavama izborila svojom čvrstom scenskom strukturom, ali i potencijalom koji nosi mlada ekipa koja igra u predstavi, pa je ova selekcija u neku ruku i podstrek za njihov bolji i hrabriji budući rad. Dakle, program je stilski raznolik, gdje imamo dramske tekstove od antike, preko klasike, do savremenih tekstova, gdje su opet svi manje-više prilagođeni današnjici i aktuelni su. Iskoristila je priliku da podvuče kako neprofesionalna pozorišta imaju dovoljno slobode da budu kreativni, alternativni, istražuju slobodnije opuštenije i s ljubavlju, te imaju vizije koje su oslobođene institucija i finansija. Čestitala je svim pozorištima i zaželjela puno uspjeha.

Vahid Duraković je spomenuo kako je Teatar Fedra osnovan 1963. godine i kako danas radi na tri scene, dječijoj, omladinskoj i odrasloj, a na trenutnom repertoaru pozorišta se nalazi sedam predstava. Naglasio je kako je vrlo važan princip po kojem FEDRA funkcionira stalna edukacija, te da su članovi teatra često na edukacionim radionicama u BiH, ali i mnogim evropskim državama (Danska, Island, Estonija, Rumunija, Portugal, Wels, Hrvatska, Srbija...).

Amel Ugarak, reditelj predstave, kratko se obratio i rekao kako se radi o zanimljivom tekstu Maje Pelević (čiju saglasnost za igranje predstave je dobio, kao i svu slobodu u rediteljskom izričaju) koji mu se na prvo čitanje dopao i smatra da se radi o gledljivoj predstavi. Zahvalio se kolegama iz predstave na dobroj saradnji.

Edin Korjenić je rekao kako je naprosto oduševljen i obradovan ovakvom scenskom igrom glumaca koje privatno poznaje, gdje su neki od njih njegove radne kolege, te je divno vidjeti takvu transformaciju na sceni. Potpuno je iznenađen koliko su napredovali u proteklih nekoliko godina i čestitao im je na tome.

Slobodan Perišić čestitavši glumcima je rekao da je ovaj tekst za njega otkriće, ali da je nezahvalno govoriti iz pozicije žirija. Dramaturgija scene mu se dopala, jednostavna postavka stola i dvije stolice koja ipak stvara razigran prostor. Zanimalo ga je da li je tekst izveden u originalnoj verziji i šta su glumci dobili kroz ovaj proces. Amel Ugarak je rekao kako je tekst dijelom izmijenjen gdje su mračne scene iz originalne verzije odsječene, dijelovi u kojima likovi On i Ona dobivaju identitet, na što je replicirala **Maja Zećo**, rekavši kako precizno definisanje upravo tih likova nije umanjilo utvrđivanje njihovog identiteta, kako su zapravo u predstavi pomenuta dva lika jedini koji pripadaju realizmu, a ostali su iskarikirane figure iz najgorih noćnih mora i kako je sjajno što ostaje dovoljno prostora da se likom On ili Ona u drugu ruku identifikuje bilo ko, jer to zaista i može biti bilo ko.

Senada Milanović se obratila prisutnima i rekla kako unatoč činjenici da dugo radi u pozorištu, ovo je prvi put da se našla na sceni i iz ove nove perspektive koja joj se otvorila shvatila je kako je mnogo lakše biti glumac, nego reditelj, jer kao glumac imaš jasne naznake šta trebaš raditi i ne nosiš veliku odgovornost. Osvrnuvši se na tekst Maje Pelević, spomenula je kako je on inspirisan slučajem koji se desio u Austriji, te kako je ovo priča koja tretira moć medija i ujedno je i kritika medijima.

Nedžad Begović se zahvalio na prilici da bude na ovogodišnjem Festivalu na koji ga je pozvala i vlastita radoznalost. Jedina dilema sa kojom je izišao iz pozorišne sale jeste da li je haljina lika Ona roza ili ljubičasta. Sve ostalo mu se učinilo dobrim i zbog toga je čestitao ekipi predstave. Smatra da je uspješna, sa mnogo pozorišnih elemenata koji su objedinjeni na jedan sofisticiran način. Kako i sam voli jednostavnost, ista mu se dopala u predstavi, u kojoj je osim toga, uočio i strast, ideju, pamet i kreaciju zbog čega može reći da se zaista dobro osjećao i sa dobrim ukusom izišao sa prve noći Festivala.

Predrag Mitrović je, također, rekao nekoliko riječi, ali ne iz perspektive funkcije koju obavlja kao savjetnik Ministra za kulturu, već kao diplomirani reditelj i teatrolog. Rekao je kako se iz večerašnje predstave može čitati i jasna karikatura paradigme u svijetu koja postoji između medija i ljudi, jer mi vrlo često poprimamo ono što nam mediji kazuju, te je ova predstava kritika medijima zbog njihovog sve senzacionalnijeg pristupa radu, ali i nama koji olako prihvatamo i idemo u karikaturu samih sebe. Iz nje možemo vidjeti i konfrontaciju svijeta vani i unutra, što bi on lično akcentirao. Dobivši informaciju o profesionalnim pozadinama glumaca iz predstave, otvorila mu se potpuno nova perspektiva na predstavu. Smatra da bavljenje teatrom koji odlazi u apstrakciju je vrlo zahtjevno – ne izazivati smijeh, a zadržati pažnju je jako teško, glumci su u tome uspjeli i na tom fascinantnom momentu im čestita.

Adina Kero je rekla kako je način na koji se predstava igra sa percepcijom nas kao recipijenata ostao nedorečen, što je zapravo dobro, jer ostavlja prostora nama za dalje oblikovanje likova, a izvrsno karikiranje i igranje sa reklamnim džinglovima iz predstave skreće pažnju sa bitnih momenata na sceni, što opet poziva na razmišljanje, te joj se takvo vještačenje situacije dopalo.

Jasmin Duraković smatra kako je dobro da se igra ovakva vrsta predstava, te čestitao glumcima koji su bili dobri i spomenuo kako se u drugom dijelu predstave blago gubio fokus, te je možda bilo potrebno dublje analizirati likove u procesu, ali to ipak ne mijenja činjenicu da predstava jeste uspjela.

Dean Batoz je pozdravio prisutne, rekavši kako je prvi put gost u Bugojnu, čestitao ekipi sjajne predstave. Iz perspektive glumca može samo pohvaliti široku lepezu i način igranja, gdje se od antičkog hora dolazi do komedije dell'arte. Ovo je vrsta predstave koja postavlja dosta pitanja, gdje svi možemo biti u ulozi komšije ili policajca, ali šta se dešava glavnim akterima, to pitanje ostaje otvoreno. Igra u predstavi je vrlo stilizovana sa konkretnim govornim radnjama, koja obično zahtjeva i tačnu fizičku radnju, koju su glumci ovdje nužno morali sputati i na tome im posebno čestita. Uporedio je prirodnost igre Samira Nuhića, koji tumači lik Policajca, sa prirodnošću koju je u svojim ulogama nosio Pavle Vujisić.

Lajla Kaikčija smatra da je ovo predstava koja definitivno pomjera granice u amaterskom pozorištu, ali ju je zanimalo kako je sredina u kojoj je predstava igrana reagovala na ovakvu vrstu teksta, jer se zaista radi o vrlo neuobičajenoj postavci.

Amel Ugarak je odgovorio kako je bugojanska publika sjajno reagovala, ali s obzirom na činjenicu da Bugojno ima dva teatarska festivala koji su dobro posjećeni, takva reakcija nije iznenađujuća. U drugim sredinama reakcije zavise od same publike i njihovog očekivanja.

Selma Slipac se osvrnula na scenografiju u predstavi i pohvalila svođenje kompleksnosti teksta na crno bijeli scenografski pečat, sa naznačavanjem lika Ona koji nosi ružičastu haljinu.

Predrag Mitrović opet je naznačio kako je vrlo značajno da se ovakav tekst igra, te spomenuo primjer Teatar Festa koji se održao 14 puta, a onda je ugašen, jer sarajevska publika očigledno nije najsajnija sredina za avangardno pozorište i teško da ima blistavu budućnost. Upravo Bugojno ima šansu da se proslavi uspješno igrajući baš ovakav tekst, jer je to ipak svojevrsni dokaz da alternativno pozorište ima prostor.

Nedžad Begović je dodao kako je u predstavi mjera nađena, što je sjajno, te sumnja da bi sa manje ili više glumaca predstava funkcionisala na način na koji trenutno funkcionise, pri čemu je naglasio kako je tekst po njegovom mišljenju upravo unaprijeđen bez dijelova koji je Amel izrezao.

Jasenska Herceg nije krila zadovoljstvo što je na Festivalu u svojstvu člana žirija grada Bugojna. U predstavi joj se dopalo što do kraja nisu ogoljeni likovi ONA i ON, te joj se čini da je samo u jednom momentu nagoviješten njihov odnos koji izaziva jezu. Svi ostali segmenti predstave akcentuju okolinu. Zbog toga upućuje komplimente.

Natalija Ninić pozdravila je prisutne i rekla kako joj se predstava dopala, te da je iz predstave pročitala i pitanje koje postavlja o funkciji porodice u društvu, te da je svojevrsna kritika današnjoj porodici koja ne brine o svojoj djeci. Pohvalila je profesionalni pristup glumaca u predstavi.

KNJIGA UTISAKA... JA ILI NEKO DRUGI... Teatar FEDRA Bugojno

Prošlo je deset godina, vi nikada nećete znati šta se desilo iza tih zidova.

Bibe

Odlična predstava, gledala sam nekoliko puta i nikad dosta!

Mila Gajić

Veoma ozbiljna tema obrađena na poprilično humorističan način. Jako mi se dopada.

Samir Jusufbašić

Predsava je za 100... na mene je ostavila nevjerovatan utisak...sve je moguće da se desi.

Vesko Ramadani

Super predstava. Dobra scenografija, kvalitetni glumci.

Nedim Ramić

Ajdinu se sviđa glavna glumica!

N.N.

Naši Fedrovci već dugo pokazuju da su prerasli amaterizam i da mogu stati rame uz rame sa profesionalcima. Odlična predstava, uigranost...

Samira Merdžanić

Dragi moji drugari, večeras mi se ispunila želja, ponovo sam dio FEDRE, ako ništa onda u jakim redovima publike. Čestitam vam od srca!!!

Uzbuđenje i svaki damar vaš sam osjetila. Bili ste odlični, od igre, kostima, scene. Posebne čestitke mojoj zubarici Jasmini, savršeno odigrana uloga djevojčice. Mediji su također odlično prikazani, svu nebulozu serviranu koju mi obični smrtnici progutamo. Čestitam, čestitam, hvala vam.

Vaša Melisa

GLAS PUBLIKE... «Ja ili neko drugi»... Teatar FEDRA Bugojno

Saira Omanović:

Predstava je ostavila dubok utisak na mene, slažem se sa porukom da mediji imaju velik utjecaj na naše živote. Sve pohvale glumcima!

Vesko Ramadani:

Predstava je ostavila neku tešku impresiju. Možda onako komedija, ali biti roditelj je malo TV tema... Mislim da smo opterećeni medijima.

Omer Aletić:

Predstava je bila veoma zanimljiva, poučnog karaktera. Nikada nisam uživao u predstavama, međutim, ova mi se jako svidjela. Dosta je bilo radnje.

Nedim Ramić:

Predstava je bila odlična, glumci su također bili odlični. Scenografija je dobra. Sve u svemu, predstava je bila izvanredna!

Belmin Đelilović:

Šta bih rekao, predstava je bila predobra, pogotovo kada se kaže: „Prošlo je tačno 10 godina. Vi nikada nećete znati šta se desilo iza tih zidova“, što nas još više zainteresira da što više ostanemo uključeni u predstavu. Sve u svemu, oduševljen sam!

Harun Džihana:

Jako dobra predstava, nisam ništa manje ni očekivao od ovakve postave glumaca. Scenografija je bila zanimljiva, kao i način na koji su roditelji isteatralisali doživljaj nestanka njihove kćerke!

Faruk Šeremet:

Sama predstava nas tjera na razmišljanje šta bi se sve dešavalo i kako bi život uopšte izgledao da nas ne bombarduju informacijama, nekad i prenapuhanim, jer mediji prikazuju samo ono što će privući pažnju širih masa, a ne onako kako to zaista jeste. Žao mi je što nije došlo još mladih, jer ovo je predstava koja nam ukazuje da ne treba da živimo u svijetu TV-a, Facebook-a i ostalih medija, nego da uživamo u onome što nam život pruža!

INTERVJU S REDITELJEM... AMEL UGARAK

Šta vas je najviše privuklo da radite tekst «Ja ili neko drugi» od Maje Pelević?

Najviše me privukao sam dramski tekst :D!

Obično, prije nego počnem praviti predstavu, ja to - taj «tekst» - malo pročitam, i eto, baš tad me privuče... praaavooo... A budući da je ovo godina u kojoj će BiH prvi put učestvovati na SP u Brazilu i da je baš večeras ta, slobodno mogu reći, PRA/istorijska/historijska/povijesna utakmica, nekako je samo po sebi došlo do privlačenja ovom tekstu.

A mimo toga, veliko hvala Maji Pelević koja nam je dozvolila da postavljamo ovaj odličan tekst, bez ikakve naknade, i nadam se da će nekada imati priliku vidjeti ovu predstavu.

Možete li navesti neke od osnovnih principa vaše estetike u teatru?

Pa u današnje vrijeme se moram složiti sa Aristotelovim mišljenjem da je umjetnost stvaralačko i oplemenjujuće oponašanje stvarnosti. Eh, sad, negdje u okvirima te misli počinje moj pristup teatru. Teatar treba biti oponašanje stvarnosti koju upravo stvaralaštvom i nekakvim „unutarašnjim ili vanjskim“ oplemenjujućim sredstvima (idejom, igrom, emocijom...) pretačemo u željene oblike i onda, kroz teatar, govorimo bilo kao glumci, reditelji ili kao promatrači.

Kako je tekao proces stvaranja predstave i možete li nam reći neku pikanteriju sa proba?

Proces je tekao glatko!

Predstavu radit',

Bilo je baš slatko!

Meni lično je bilo baš dobro, svaka proba novi plač od smijeha. Prije same premijere sam bio ubijeđen da imamo dobru komediju, bez ikakvih tragičnih elemenata. Tek poslije nekoliko igranja sam shvatio da nam predstava i nije „baš komedija“, ali može proći.

Možda, bolje od pikanterije, rad na probama opisuje stari dobri vic o Policajcu i narkomanu, koji kaže:

Stavio Narkoman na leđa brentaču (žutu od 15 litara) i šeta po parku i pršće po žbunju. U tom momentu mu prilazi Policajac i strogim glasom upita: „Šta radiš?“, a Narkoman mu odgovori mirnim ravnomjernim tonom: „Pršššćemm protiv krokodila.“, na što će ljutito Policajac: „Nema ovdje krokodila!“ „Pa normalno da nema, kad pršćemmm.“ - hladno zaključuje Narkoman i nastavi sa započetim poslom.

PREDSTAVLJAMO... GLUMAC I GLUMICA**Jasmin Ždralović**, rođen 31.08.1981.

Igrao lik komšije, medija i pjevača u predstavi «Ja ili neko drugi». Po zanimanju je administrativni radnik tj. knjigovođa.

1.Vaša najveća strast?

Ispijanje hladnog piva iz potoka dok se okreće janje na ražnju i gledanje utakmica .

2.Gdje crpите pozitivnu energiju?

U glavi i utičnici.

3.Šta vas uvijek nasmije?

Dobar vic i Laser.

4.Rock'n'roll ili narodnjaci?

Zavisi od situacije, ako je svadba u pitanju kod nas nema rock'n'rolla, ali u normalnom životu rock.

5.U kojim situacijama se nervirate?

Kašnjenju žena na probe recimo jedna od situacija i općenito.

6.Tri vaše najveće vrline i mane?

Mislim da ovo treba neko drugi da odgovori ..

7.Koju pjesmu naručujete u kafani?

U kafani slušam šta svira, naručujem samo alkohol.

8.Šta biste uradili Chuck Norrisu?

Ispričao vic o njemu.

9.Kojom profesijom nikada ne biste mogli da se bavite?

Komunalni radnik, recimo... ili hirurg da sam...

10. Da li je bolje biti pijan ili star?

Bolje biti pijan nego staaaaar.

Ilhana Bušatlić, rođena 22.9.1976. Igrala lik komšije i medija u predstavi «Ja ili neko drugi». Inače šije haljine vrlo povoljno, maturalne, vjenčane i ostale.**1.Vaša najveća strast?**

Spavanje u svakom smislu i druženje sa rojom.

2.Gdje crpите pozitivnu energiju?

Nemam pojma.

3.Šta vas uvijek nasmije?

Zeza, šala, pošalica.

4.Rock'n'roll ili narodnjaci?

Uh, može sve.

5.U kojim situacijama se nervirate?

Najviše na poslu kad mi ne ide po planu.

6.Tri vaše najveće vrline i mane?

Isto nemam pojma.

7.Koju pjesmu naručujete u kafani?

Ujdi slobadno.

8.Šta biste uradili Chuck Norrisu?

Obrijala ga ili bar ofarbala bradu.

9.Kojom profesijom nikada ne biste mogli da se bavite?

Ginekolog.

10. Da li je bolje biti pijan ili star?

Pijan.

RAZGOVOR SA... PREDRAGOM MITROVIĆEM

Gospodin Predrag Mitrović je režiser i teatrolog, prvi je put na našem festivalu u svojstvu pomoćnika federalnog ministra za kulturu, zamolili smo ga da nam kaže šta misli o ovakvoj vrsti festivala i njegovom značaju.

Značaj je ogroman, mislim da se to mora raditi puno više i organizovanije, država a naravno i federalni nivo vlasti trebaju puno više biti angažiraniji u organizaciji ovakvih festivala, prije svega kada su u pitanju finansije. Amaterizam je ono što drži i pokreće kulturu naročito u malim sredinama, ne može svaka sredina da ima profesionalno pozorište iz prostog razloga što to jako puno košta pogotovo kada govorimo o narodnim pozorištima i sličnim institucijama koje su nastajale poslije Oktobarske revolucije i koje na neki način predstavljaju ostatke iz onog prošlog sistema. Međutim, scena ne umire ako postoje jaka amaterska pozorišta i jaka amaterska scena. Ako hoćemo da imamo jak teatar, ako hoćemo da imamo kulturu, ako hoćemo da imamo neki oblik preispitivanja sopstvene stvarnosti moramo raditi na razvoju amaterizma a upravo organizovanje ovakvih festivala je najbolji način. Ima tu jedan problem, ljudi koji rade na amaterskom nivou u malim sredinama često se osjećaju napuštenim i onda se čovjek zapita zašto ja ovo radim, kome ja ovo radim, da li je uopšte vrijedno ovo što radim i zato su upravo ovakvi festivali jako bitni gdje svi ti ljudi, entuzijasti koji djeluju u svojim sredinama mogu da se okupe, razmjene svoja iskustva i uče jedni od drugih.

Možete li da nam kažete nešto o odnosu između amaterskog i profesionalnog teatra u Bosni i Hercegovini pošto mi se čini da je ta vrsta saradnje, profesionalaca sa amaterima, puno razvijenija u našem okruženju.

Vidite, ja dobro poznajem scenu u Srbiji i Crnoj Gori tamo ima puno više novca za te stvari i zbog toga su profesionalci puno više angažovaniji. Amaterska scena u Bosni i Hercegovini je praktično bez novca tako da je nemoguće da dođe do nekakve značajnije saradnje između profesionalaca i amatera gdje bi na neki način amateri napredovali i učili prije svega, da tako kažem, u onom tehničkom segmentu, recimo rasvjete, muzike i ostalih popratnih segmenata. U vezi s tim Ministarstvo za kulturu i sport će u budućnosti više finansijski pomagati projekte profesionalaca koji budu vezani za rad sa amaterskim pozorištima jer ponavljam ključna je stvar po kulturu jedne zemlje da se širi amaterizam i da on napreduje ne samo u onom kvantitativnom nego i kvalitativnom smislu. Trebamo puno više da radimo na tom planu da bi na neki način stigli naše okruženje a to prije svega treba da radi država i njene institucije. Nažalost naša država je više okrenuta toj elitističnij kulturi i podupiranju tih događaja gdje se često pojavljuju poznata svjetska imena što političari onda koriste da se pojave i fotografišu u svrhe koje zapravo nemaju veze sa kulturom. Tu se troši jako puno novca dok amaterizam tavori u bijedi. Možda je najbolji primjer za ovo o čemu govorim Mađarska koja je prije nekih dvadesetak godina počela da jako puno ulaže u amaterizam što je dovelo do procvata cjelokupnog teatra u toj zemlji.

VEČERAS:

**POZORIŠTE PRIJEDOR
Omladinski dramski studio
«Živko Desnica»**

**Ljudmila Razumovska
DRAGA JELENA SERGEJEVNA**

**Režija i scenografija:
RADENKO BILBIJA**

Igraju:
Jelena Sergejevna - **Tatjana Binjaš**
Ljalja - **Maja Brdar**
Volođa - **Boris Tomić**
Paša - **Dimitrije Vokić**
Vića - **Dragan Mrkonjić**

Asistent reditelja: **Dean Batoz**
Lektor: **Sonja Ećim**
Grafički dizajn: **Vladimir Vanja Vlačina**
Prevod teksta: **Mirka Janković**

Inspicijent: **Dubravko Vukadinović**
Sufler: **Zorica Jojić**
Izbor kostima: **Mira Santrač**
Rekviziter: **Milenko Bilbija**
Majstor svjetla: **Goran Šobot**
Majstor tona i video materijala: **Mladen Vlačina**
Majstori scene: **Milan Kešin i Milenko Bilbija**

Omladinski dramski studio „Živko Desnica“ nastao je 2009. godine na inicijativu glumaca Pozorišta Prijedor, kao želja da se animiraju mladi ljudi i podstaknu na bavljenje pozorišnom djelatnošću, kao i da se odluče na studiranje na Akademiji umjetnosti.

Svake dvije godine Pozorište Prijedor pravi audiciju za prijem novih članova, nakon čega sa njima voditelj studija, glumac Dean Batoz radi ljetnju školu glume, a najtalentovaniji nađu mjesto u predstavama koje se potom rade.

Do sada je kroz ljetnju školu glume prošlo više od 100 mladih ljudi, a u ukupno 8 pozorišnih predstava, koje je ovaj studio realizovao, učestvovalo je njih preko 80. Punu materijalnu, profesionalnu i tehničku pomoć članovima ovog studija pruža Pozorište Prijedor.

Omladinski dramski studio „Živko Desnica“ do sada je realizovao sljedeće predstave: „Lovčeva kći“, po tekstu Monike Povališ, u režiji Radenka Bilbije; „Iza maske“, po tekstovima Duška Radovića, u režiji Radenka Bilbije; „Opšta bolnica“ Hriste Bojčeva, u režiji Jelene Topić; „Kod Talije“, autorski projekat Deana Batoza; „Klopka za Djeda Mraza“ Muhidina Šarića, u režiji Željka Kasapa; „Haldol depo“, po tekstu Dragana Tepavčevića i Branka Kalezića, u režiji Radenka Bilbije; „Predstave“ (omaž glumcima Pozorišta Prijedor) u režiji Deana Batoza i Siniše Vučićevića i „Draga Jelena Sergejevna“, po tekstu Ljudmile Razumovske, u režiji Radenka Bilbije.

O DRAGOJ JELENI...

„Draga Jelena Sergejevna” je drama koja problematizuje odnose između učenika i nastavnika, osvjetljavajući pozadinu koju čine društvo i roditelji, sa njihovim ličnim ambicijama i životnim očekivanjima.

Ova predstava govori o maturantima koji se u jednom trenutku pitaju da li do ostvarenja životnih ciljeva treba ići putevima koji su moralni, ali teški i trnoviti, ili je bolje koristiti recepte viđene kod starije generacije, i sa malo muke, i uz nedozvoljene radnje doći do cilja. U prirodi mladih ljudi je da se rado odlučuju za lakši put. Problem nastaje kada se sudare sa moralnom čvrstinom ličnosti koja ne pristaje na zlo. Dolazi do preispitivanja stavova, a time i spremnosti likova da u činjenju zla idu do kraja... Ako smo uspjeli da kod publike izazovemo isto to, predstava je obavila svoju funkciju.

Ljudmila Razumovska je ovaj komad napisala 1978. godine. Tadašnja vlast i javnost su burno reagovali. Poslije žučnih rasprava u Centralnom komitetu SSSR donesena je odluka o zabrani ove drame.

Ministarstvo za kulturu Sovjetskog Saveza okarakterisalo je tekst kao “lažno i mračno prikazivanje težnji sovjetske omladine”. Samo nekoliko godina kasnije, 1983. godine, ova drama doživjela je svoje prvo izvođenje i ogroman uspjeh. Od tada je prevedena na mnogo jezika i izvođena širom svijeta.

O REDITELJU... Radenko Bilbija

U prijedorskom pozorištu nastupa kao glumac od 1976. godine, a stalno je zaposlen od 1981. Od tada je odigrao više od 50 uloga i režirao 20 predstava. Dobitnik je više glumačkih nagrada i priznanja, a nagrađivan je i za režiju, scenografiju i kostimografiju. U nekoliko posljednjih godina sa članovima Dramskog studija **Živko Desnica** realizovao je 4 predstave. Rad sa omladinom u pozorištu smatra izuzetno važnim i posvećuje mu mnogo pažnje.

RAZOTKRIVANJE POSLOVICE...

Bolje je na putu deset puta umrijeti, nego kod kuće jedanput

Razotkrivanje poslovice:

Jedan čovjek imao ženu i troje djece. Volio je trgovinu više nego galebove morske i planinske vrhove. Mahao je dugo ženi i djeci, a i oni njemu, sve dok najmlađe dijete ne reče: „Meni dodijalo mahat', boli me zapešće.“ I svi spustiše ruke. Putujući uskom stazom, odjednom je počeo gubiti tlo. Padao je razmišljajući, Bože, zašto padam? Razbijenog o visoke stijene našao ga je crni čarobnjak. Bilo mu je žao rasutog čovjeka, pa je skupio sve njegove dijelove i udahnuo mu novi život. Trgovac se trznuo kao izasna i pogledao u paperjaste oblake. Čarobnjak je nestao, a trgovac je nastavio put. Negdje oko sredine puta napale su ga vrane. Dugo su ga kljuvale, a on se branio mašući rukama kao kad se djeca igraju helikoptera. Pao je mrtav, teško iskljuvan. Čarobnjak je virio čučeci u krošnji visoke omorike. Skočio je i ponovo mu udahnuo život. Trgovac je nastavio put. Kada je upao u jezero bačen rogovima velikog jelena, uspio je samo uzviknuti: „Jelenskih mi rogova... Veliki Bleče, bio si upravu!“ Nikad se nije saznalo šta je zaista mislio reći. Utapajući se, pomisli kako je život lijep, kako brzo prođe, kao let šarenog leptira. Kroz mjehuriće je posmatrao lelujave komadiće plavog neba. Ovaj put kad ga je oživio čarobnjak mu je sve ispričao, kako je ovo deseti put da je umro na putovanju. „Moraš, brate, paziti na sebe kad si na putu, ja ti više ne mogu vraćati život. Gori si od mačke, pa i ona ima samo devet života, a ti deset.“

Kad je došao kući, ispričao je ženi kako je bio umro deset puta dok je bio na putu. To izusti i dušicu pusti.

Žena je vidjela da se ogledalo nije zamaglilo i svjesna njegove smrti izgovorila: „Bolje je na putu deset puta umrijeti, nego kod kuće jedanput.“

Ova poslovice se i danas koristi, kad se nečiji muž vrati sa puta, pa naglo umre.

OBAZIRANJA...

- FEDRO:** Dobri ovi naši?
- FEDRINICA:** Isto djeca mala, pravi maksumi.
- FEDRO:** Što djeca, šta im fali?
- FEDRINICA:** Bolan Fedro, obisili one balone oko vrata, a sve, ko fole, veliki ljudi.
- FEDRO:** To ti je umjetnička stvar.
- FEDRINICA:** Kad je umjetnička, de mi kaži šta znači.
- FEDRO:** (narogušeno) Nisam ti ja žiri da ti objašnjavam.
- FEDRINICA:** Znači, ne znaš... hoću reći, sve ti znaš, jer si muško, ali ne želiš mi reći.
- FEDRO:** Osjećam dašak ironije u tvom glasu, ženo.
- FEDRINICA:** Ne, samo sam rekla iskonsko uvjerenje u kojima žive muškarci.
- FEDRO:** Ohohoho, jesmo li to Spinoza, ovaj-onaj....
- FEDRINICA:** Ne znam ja nikakve Špinjoze, ja nako....
- FEDRO:** Kaže se Spinoza, ali hajde, da ti kažem.... (duboko razmišlja) baloni predstavljaju ljudsku vezu sa kosmosom, sa mikrokosmosom koji se ogleda u makrokosmosu, gdje je svaki čovjek lagan poput balona.
- FEDRINICA:** Ne kontam ništa, a što onaj babo one male sa kikicama nako zasukiva glavu i zvrta na sve strane, a dijete mu oteli.
- FEDRO:** A, braniš onu materešinu što se stalno bakami, briga nju za malom.
- FEDRINICA:** On je čikuladu zavitljo, a nimet se ne baca.
- FEDRO:** (ljutito) Ja vas žene nikako ne razumijem, imate komentar na sve.
- FEDRINICA:** Garant misliš, Bog nam je dao samo jezik.
- FEDRO:** Jezičinu, ne kaže se jezik kad je ljepši spol u pitanju.
- FEDRINICA:** (za sebe) Licemjeru jedan, dabili licemjeru.
- FEDRO:** Šta mrmljaš sebi u njedra?
- FEDRINICA:** Ništa, nako nešto, ko žensko.... pij tu kahvu, ohladiće...

DIREKTOR FESTIVALA:

Vahid Duraković

SELEKTOR:

Lajla Kaikčija

KOORDINATOR FESTIVALA

Sanel Ugarak

STRUČNI ŽIRI:

Nedžad Begović

Maja Zečo

Slobodan Perišić

PR FESTIVALA:

Aida Šošić

ŽIRI PUBLIKE:

Edin Korjenić Edo

Munevera Bešlagić

Emir Sejfić

Vedrana Kisić

Osman Musić

Nihada Hadžić

Jasenska Herceg

Rea Vučić

Amir Hadžić

REDAKCIJA BILTENA:

Nedžad Milanović, urednik

Amel Ugarak, tehn. urednik

Senada Milanović

Suad Velagić

Ermina Musić

Edin Čatić Bato, fotograf

SARADNICI:

Melisa Agić

Ines Jusufbašić

Edina Selimović

Medina Spahić

Saira Omanović

Nedim Milanović

Adin Rustempašić

Majda Hindić

UMJETNIČKO VIJEĆE FESTIVALA:

Anto Bilić - predsjednik

Jesenko Muzaferija

Emir Zec

Željko Milošević

Ugarak Sanel

Suad Velagić

Dubravka Nikolić

Almir Alić

Vahid Duraković

TEHNIČKA EKIPA:

Senad Imamović Struja

Edin Čatić Bato

Azem Duraković

ORGANIZACIONI ODBOR:

Hasan Ajkunić - predsjednik

Prof. Dr. Ilhan Bušatlić

Senada Milanović

Suad Velagić

Edin Čatić Bato

Ermina Musić

Sanel Ugarak

Nedžad Milanović

Željko Luledžija

Antonio Džolan

Samir Nuhić

Amel Ugarak

Vahid Duraković

HOSTESE :

Amina Filan

Amila Hrnjić

DIZAJN-PLAKAT-NASLOVNICA:

Nataša Vukadin

UREDNICI INTERNET STRANICE:

Mulhari Agić

Edin Čatić Bato

VAŽNI BROJEVI I SERVISNE INFORMACIJE:

- POLICIJA 122 - VATROGASCI 123 - HITNA POMOĆ 124 -

- PORTIRNICA KSC-a 030/509-722 - AUTOBUSNA STANICA 030/251-789 -

- MOTEL GENEX 030/254-023 - DIREKTOR FESTIVALA 030/509-720 -

- UREDNIK BILTENA 061/796-877 - KOORDINATOR FESTIVALA 061/639-647

Preporučujemo vam da svratite na osvježenje u Caffe LOOK (šetalište u centru grada) ili u Caffe HOLLYWOOD i Pizzeria LITTLE BIG (plato KSC-a)